

საქართველოს გაეროს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1259

30/12/2020

ქ. თბილისი

გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმაზე სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის დასკვნის გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 25-ე მუხლის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმაზე სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის დასკვნა;
2. ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიამ სგშ-ის ანგარიშის მომზადება უზრუნველყოს სკოპინგის დასკვნის შესაბამისად;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიას;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკოპინგის დასკვნის გაცემიდან 5 დღის ვადაში სკოპინგის დასკვნა და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფცია განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის ოფიციალურ ვებგვერდსა და საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ წარმოდგენილი გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის დასკვნა

სტრატეგიული დოკუმენტის დასახელება: გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმა;

დამგეგმავი ორგანო: ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერია;

სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების არეალი: ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი, გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლი.

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ, სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილ იქნა გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის სკოპინგის განცხადება და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფცია.

გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის კონცეფცია, თანდართული დოკუმენტაცია და სკოპინგის განცხადება, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ შესაბამისად, განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე (იხ. ელ. ბმული-<https://mepa.gov.ge/Ge/PublicInformation/29222>), ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და ოფიციალურ ვებგვერდზე.

სკოპინგის განცხადება მოიცავს ინფორმაციას როგორც დამგეგმავი და უფლებამოსილი ორგანოების შესახებ, ასევე სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასებით გათვალისწინებული პროცედურების თაობაზე, მათ შორის საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმზე.

დოკუმენტის თანახმად, გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის მიზანია აღნიშნული საკურორტო-სარეკრეაციო ზონისთვის საჭირო პირობების შექმნა, კერძო და საჯარო ინტერესების მაქსიმალური დაახლოება, ლანდშაფტის დაცვა და შემდგომი განვითარება.

განსახილველი ტერიტორია მდებარეობს დასავლეთ საქართველოში, გურიის რეგიონში, კოლხეთის დაბლობის ტერიტორიაზე, შავი ზღვის სანაპიროზე. გრიგოლეთის სანაპირო ზოლი გადაჭიმულია მალთაყვიდან (ქ. ფოთი) მდ. სუფსის შესართავამდე. სოფელ წყალწმინდის ყვავილნარის უბანი მდებარეობს სუფსის შესართავის მარცხენა ნაპირზე, ზღვის სანაპიროზე და ვრცელდება მუნიციპალიტეტის სამხრეთ საზღვრამდე. გრიგოლეთი და წყალწმინდა შეადგენენ იმ არეალს, რომლისთვისაც შემუშავდა განაშენიანების გეგმის კონცეფცია.

დოკუმენტში გეგმარებითი არეალის ზუსტი ფართობი მითითებული არ არის, თუმცა აღნიშნულია, რომ არეალი შესაძლებელია გაფართოვდეს სგმ-ის ანგარიშის მომზადების

ეტაპზე. წარმოდგენილი shp ფაილების თანახმად, ტერიტორიის მთლიანი ფართობი შეადგენს 3690491 კვ. მ-ს (369 ჰა).

გრიგოლეთი უშუალოდ ესაზღვრება კოლხეთის ეროვნული პარკის იმნათის უბანს, სადაც გრიგოლეთის ტორფნარი მდებარეობს. აღნიშნული არეალის ფარგლებში მდებარეობს ზურმუხტის ქსელის ტერიტორია.

გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის კონცეფცია მიზნად ისახავს, რომ აღნიშნული გეგმარებითი ერთეული წარმოადგენდეს ზღვისპირა საკურორტო-რეკრეაციული დასახლებების მაღალი სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის რეალიზების ერთ-ერთ პირველ მაგალითს.

ყველა არსებულ წინაპირობაზე დაყრდნობით, კონცეფციაში ჩამოყალიბებულია გეგმით წარმოდგენილ არეალში განსახორციელებელი ღონისძიებები:

- გრიგოლეთის ტერიტორიაზე საერთაშორისო მნიშვნელობის სატრანზიტო საავტომობილო გზის მონაკვეთის პრობლემის გადაჭრა;
- „მწვანე გზების“ რეალიზება - რომელიც ერთიან სისტემად შეკრავს კურორტისა და მულტირეგიონულ „მწვანე მობილობას“;
- საქვეითო ხიდის მოწყობა;
- სათავგადასავლო-სპორტული პარკის მოწყობა;
- საცხოვრებელი კომპლექსის განვითარება;
- „ყვავილნარში“ კემპინგის მოწყობა;
- საფესტივალო ღია სივრცის მოწყობა „ყვავილნარში“;
- მდ. სუფსის მარცხენა ნაპირზე ავტოტრეილერების პარკის მოწყობა;
- „ყვავილნარის“ აუთვისებელი საკურორტო პოტენციალის რეალიზების მიზნით საშუალო კლასის დაბალსართულიანი სასტუმროს მშენებლობა, ხოლო მაღალი კლასის სასტუმროს - „სუფსის კონცხი“ (Soupsa Cape) - აგება მდ. სუფსის შესართავთან, კონცხზე;
- სუფსის შესართავის მარჯვენა ნაპირის სიახლოვეს საკაბოტაჟო ტურისტული ნაოსნობისთვის ნავმისადგომის მოწყობა;
- არსებული ჰიდროქსელის რეაბილიტაცია - არამოტორიზებული ნავეებით პალიასტომის ტბისა და მდ. ფიჩორის დათვალიერების მიზნით;
- აკვაპარკის მოწყობა.

გარდა ამ პროექტებისა, ჩამოთვლილია გეგმარებითი ტერიტორიის მიმდებარე არეალში დაგეგმილი შემდეგი გადაწყვეტები:

1. მსხვილი სავაჭრო ცენტრის განთავსება;
2. სავაჭრო ცენტრის მიმდებარედ საავტომობილო პარკინგის მოწყობა;
3. საცხენოსნო კლუბის მოწყობა;
4. გოლფ-კლუბის მოწყობა;
5. ჩოგბურთის კორტების მოწყობა;

გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის კონცეფციაში კურორტის განაშენიანების ღერძზე გამავალი საერთაშორისო მნიშვნელობის სატრანზიტო

საავტომობილო გზით (E-70) შექმნილი მდგომარეობის განმუხტვის ორი ალტერნატივაა შემოთავაზებული:

- აღნიშნული გზის სატვირთო ნაკადების გადატანა შემდეგი სქემით: ფოთი-სენაკი-სამტრედია-ლანჩხუთი-სუფსა-ბათუმი, რასაც ხელს შეუწყობს საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზის სამტრედია-ლანჩხუთი-გრიგოლეთის მშენებლობა, რომელიც 2021 წელს უნდა დასრულდეს.
- ინტენსიურ მონაკვეთზე მიწისქვეშა გვირაბის მშენებლობა, რომელიც გაატარებს ყველა სატრანზიტო და სატვირთო ნაკადს. ხოლო გვირაბის გადახურვის თავზე მოწყობა შიდასაკურორტო „მწვანე ქუჩა“.

ველოტრანსპორტით მოსარგებლეებისათვის განხილულია ორი ვარიანტი, პირველი - ველოსიპედის ზოლი გზის გასწვრივ, იმ მგზავრებისთვის, ვინც ველოსიპედს შედარებით შორ მანძილზე მისასვლელ ტრანსპორტად იყენებს და მეორე - სპორტულ-სარეკრეაციო დანიშნულებით, ანუ ველობილიკების დაგეგმარება ზღვის მხარეს არსებულ სარეკრეაციო სივრცეებში, მათ შორის, ფიჭვის კორომთან.

კონცეფციით შემოთავაზებულია გრიგოლეთისა და ყვავილნარის წყალმომარაგების, წყალარინებისა და სანიაღვრე სისტემის კონცეპტუალური გადაწყვეტილება, რაც გულისხმობს წვერმაღალას რეზერვუარიდან გრიგოლეთისკენ წყალსადენის მილის და გრიგოლეთიდან შეკვეთილის გამწმენდი ნაგებობისკენ კანალიზაციის მილის გატარებას. კონცეფციის დონეზე ალტერნატიული გადაწყვეტილებები ჯერ არაა შემოთავაზებული, თუმცა ალტერნატივები შემოთავაზებული და განხილული იქნება გეგმის სგმ-ის ეტაპზე.

გრიგოლეთის, როგორც მშვიდ, საკურორტო-გამაჯანსაღებელ ზონასთან ერთად შემოთავაზებულია მასშტაბური სპორტულ-სარეკრეაციო სივრცე მდინარე სუფსის შესართავთან. აღნიშნული სივრცე უნდა განვითარდეს სოფ. წყალწმინდის ყვავილნარის უბნის ტერიტორიებზე. წარმოდგენილია იპოდრომის, გოლფ-კლუბის, ჩოგბურთის ღია და დახურული კორტების, მათი ავტოსადგომ(ებ)ის, ქვიშის სპორტული მოედნების, ფიჭვის კორომებში სათავგადასავლო პარკის მოწყობის, სუფსის მარჯვენა შესართავთან სამგზავრო ნავსადგურის მშენებლობის, გრიგოლეთის სამხრეთით საცხოვრებელი კომპლექსის ინფრასტრუქტურის განვითარების, სასტუმრო-კომპლექსის „სუფსის კონცხი“, ჰიდროპარკის, ასევე პარკინგ(ებ)ის, „მწვანე“ გზების ქსელის, ხელოვნური არხების „ლურჯი“ ჰიდროქსელის, სანაპიროზე საქვეითო ხიდის, ზღვაში ქარის ენერჯის დანადგარების (დაახლოებით 1 კმ მანძილზე), კემპინგის, საშუალო კლასის სასტუმროს, საფესტივალო სივრცის და სხვა შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობის შესაძლებლობები შესაბამისი ექსპლიკაციებითა და ალტერნატივებით.

აღნიშნულია, რომ გეგმარებითი არეალის განვითარება გამოიწვევს ისეთი გარემოსდაცვითი საკითხების გადაწყვეტის საჭიროებას, როგორებიცაა: ცვლილება მიწათდაფარულობასა და მიწათსარგებლობაში, ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედება, ვიზუალური ზემოქმედება და ლანდშაფტის ცვლილება, ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედება, ნარჩენების წარმოქმნა, წყლისა და სანაპიროს დაბინძურება, წყლის რესურსებზე მოთხოვნის გაზრდა, ხმაური და სხვა, რაც დეტალურად აისახება სგმ-ის ანგარიშში.

სკოპინგის განცხადებაში დახასიათებულია სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული ტერიტორიის გარემო. აღნიშნულია, რომ გრიგოლეთისა და ყვავილნარის ტერიტორია დაფარულია მრავალწლოვანი ფიჭვნარით. ზღვის სანაპირო

ზოლი წარმოადგენს სამკურნალო თვისებების მქონე მაგნიტური ქვიშის სანაპიროს. სანაპიროსთან ზღვის სიღრმე მცირეა, ნაპირიდან 30 მ-ის მანძილზე არ აღემატება 0,8-1,2 მ-ს. საბანაო სეზონი იწყება ივნისიდან და გრძელდება სექტემბრის ბოლომდე. ჰავა სუბტროპიკულია. ხასიათდება ძირითადად თბილი ზამთრითა და ცხელი ზაფხულით. განხილულია კლიმატი. აღნიშნულია ზემოქმედების საკითხები.

ყურადღება გამახვილებულია ისეთ პრობლემებზე, როგორცაა ზღვის დაბინძურება, მჭიდრო და ქაოტური განაშენიანება, რომელთა გამოც რამდენიმე ადგილას შეზღუდულია ზღვასთან მისასვლელი. საკვლევ ტერიტორიის მთელ სანაპირო ზოლს მიუყვება ფიჭვნარი, რომელიც ბევრგან განადგურებულია არასწორად დაგეგმილი მშენებლობების გამო. მოჭრილი ფიჭვების ადგილას უსისტემოდაა აშენებული კერძო სახლები. აღნიშნულია, რომ გრიგოლეთის მაგნიტური ქვიშიანი სანაპიროს 80%-მდე მდ. სუფსის ჩამონატანით არის ფორმირებული, ხოლო მდ. სუფსიდან დიდი რაოდენობით ინერტული მასალის ამოღება აზიანებს ამ პროცესს. ამასთან, აღნიშნულია რომ სანაპიროს მონაკვეთის საკურორტო ღირებულებებზე ძლიერი ზეგავლენა იქონია 2015 და 2019 წლებში განხორციელებულმა ნაპირდაცვითმა ღონისძიებებმა. განმარტებულია, რომ სგშ-ის ანგარიშში დეტალურად მოხდება ჩატარებული ნაპირდაცვითი სამუშაოების ანალიზი. ასევე, აღნიშნულია 2020 წლის ივლისის დასაწყისში, სავარაუდოდ, ევტროფიკაციის შედეგად გამოვლენილი ზღვის „ყვავილობის“ მძაფრი ეპიზოდი ფოთი-გრიგოლეთის მონაკვეთზე.

დოკუმენტის თანახმად, კურორტ გრიგოლეთსა და ყვავილნარში არ არსებობს ცენტრალური წყალმომარაგების სისტემა. სასმელად და სამეურნეო მიზნით ძირითადად გამოიყენება ინდივიდუალურად მოწყობილი ჭები და ჭაბურღილები. გრიგოლეთში არ ფუნქციონირებს საკანალიზაციო კოლექტორი. მდინარეებში ასევე უკონტროლოდ ხვდება საყოფაცხოვრებო ნარჩენიც. საკურორტო ზოლში არ არსებობს სათანადოდ მოწყობილი ინფრასტრუქტურა. ნარჩენების გატანა ყოველდღიურად ხდება, თუმცა რეგულარულად ვერ სუფთავდება სანაპირო ზოლი. შესაბამისად, ეს ყველაფერი იწვევს ზღვისა და სანაპირო ზოლის დაბინძურებას. მაგალითად, 2019 წლის აგვისტოში ჩატარებულმა ზედაპირული წყლების მიკრობიოლოგიურმა ანალიზებმა აჩვენა, რომ ნაწლავის ჩხირის ჯგუფის ბაქტერიები ზღვის წყალში ძლიერ აღემატებოდა დასაშვებს.

სკოპინგის განცხადებაში მოცემულია იმ ზოგადი და კონკრეტული საბაზისო კვლევების ჩამონათვალი, რომლებიც უნდა განხორციელდეს სგშ-ის მომზადების პროცესში. ზოგად საბაზისო კვლევებში მოიაზრება ბიომრავალფეროვნება, ნიადაგი, წყალი, ჰაერი, კლიმატური ფაქტორები, ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობა, ლანდშაფტი, გეოსაფრთხეები. კონკრეტული საბაზისო კვლევების კუთხით ვრცელი ჩამონათვალია მოცემული, მათ შორის:

- წყლის ხარისხის მონიტორინგი.
- ახალი კორონავირუსის საფრთხეების შეფასება (გარემოს დაცვა, ტურიზმი).
- ზღვასა და სანაპიროზე ნარჩენების მონიტორინგი.
- ჭარბტენიანი ტერიტორიების ჰიდროლოგიური მდგომარეობის სრული შენარჩუნება.
- მდინარეთა ჰიდროლოგიური რეჟიმები გეგმარებით არეალში, მათ შორის წყალდიდობები.
- ზღვის და მტკნარი წყლის იქთიოფაუნა.
- გლობალურ დათბობასთან დაკავშირებული სტიქიური მოვლენების სიხშირისა და სიძლიერის გაზრდა, ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუარესება.

- დატბორვის ზონების განსაზღვრა და მართვა, მათ შორის კლიმატის ცვლილებით გამდიერებული სანაპირო დატბორვა.
- კლიმატის ცვლილების ზემოქმედებების ზოგადი შეფასება და კლიმატის ცვლილებით ზღვის დონის აწევის გრძელვადიანი ზემოქმედებები.
- ნაპირების ეროზიის/წყალდიდობის არელების მართვა ზონირებით და ნაპირდაცვითი პროექტების გარემოზე ზემოქმედების ანალიზი.
- მდინარეთა ნაპირების გამაგრების და კალაპოტების მართვასთან დაკავშირებული სამშენებლო ინერტული მასალების გამოყენების გარემოზე ზემოქმედების შეფასება.
- ელექტროგადამცემი ხაზების (ეგხ) ვიზუალური ზემოქმედების შერბილება (როგორც არსებული ეგხ-ები, ისე სამომავლოდ დაგეგმილი).
- მაგისტრალური გაზის და ნავთობსადენების ზემოქმედებების შეფასება/შერბილება.
- ინფრასტრუქტურის კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება.
- საკანალიზაციო სისტემის მდგომარეობა.
- გამწმენდი ნაგებობის საკითხის განხილვა.
- სასტუმროებისა და რესტორნების საკანალიზაციო წყლების და გამწმენდი ნაგებობების საკითხი.
- კოლხეთის ეროვნული პარკის მართვის გეგმებთან ჰარმონიზაცია და ინტეგრირება.
- ხე-მცენარეთა, მათ შორის ენდემური სახეობების, კორომების აღდგენის ინიცირება.
- ობიექტების წარდგენა ბუნების ძეგლის სტატუსზე (მაგ. სანაპირო ტბორები).
- გრიგოლეთი-ყვავილნარის მტკნარი ტბორების კონსერვაცია/აღდგენა/ეკოტურიზმი.
- ნარჩენების მართვის სისტემების ჩამოყალიბება ტურისტულ ზონებში.
- ნაგავსაყრელის (მათ შორის სამშენებლო) საკითხი, სანაყაროების მართვა.
- სახიფათო ნარჩენების მართვის საკითხების შეფასება.
- ბიოლოგიური ნარჩენების კომპოსტირების საკითხები.
- არსებული და დაგეგმილი საავტომობილო გზის ალტერნატივების ანალიზი.
- საქვეითო ხიდების (გზაზე გადასასვლელების) მოწყობა (მათ შორის მწვანე ბარიერები).
- ბუნებრივი რესურსების უკონტროლო გამოყენების გარემოსდაცვითი ზემოქმედების შეფასება (ქვიშა-ხრემის, ასევე ტორფის მოპოვება და სხვა).
- გრიგოლეთისა და ყვავილნარის წყალმომარაგების, წყალარინებისა და სანიაღვრე სისტემებისათვის შემოთავაზებული ალტერნატივების განხილვა და ანალიზი.

დოკუმენტის თანახმად, სგშ-ის ანგარიშში განხილულ იქნება იახტკლუბისა და სამგზავრო ნავსადგურის (აკვატორიის ფართობი მეტია 1 ჰა-ზე) ორი ალტერნატივა, რომელთაგან ორივეს გააჩნია პოტენციური მნიშვნელოვანი შეუქცევადი უარყოფითი ზემოქმედება მოახდინონ გრიგოლეთის სანაპიროს სტაბილურობაზე. ამდენად, აღნიშნულია, რომ შემოთავაზებულმა განვითარებამ არ უნდა შეაკავოს მდინარის სედიმენტების ნაპირწარმომქმნელი ნატანის ნაპირგასწვრივ ნაკადები და არ გამოიწვიოს სხვა მნიშვნელოვანი ზემოქმედებები.

განხილვის საგანი იქნება, აგრეთვე, გრიგოლეთის ტორფნარების ჰიდროლოგიურ მახასიათებლებზე შესაძლო ზემოქმედება „მწვანე/ლურჯი“ გზების ინიციატივის ფარგლებში, მათ შორის ახალი არხების გაყვანა/რეაბილიტაციის შედეგად.

დოკუმენტის თანახმად, გასართობი ტურიზმის გეგმების ზემოქმედება სანაპიროს გარემოზე კომპენსირებულ უნდა იქნეს საკონსერვაციო ღონისძიებებით, როგორცაა, მაგალითად, ყვავილნარი-ურეკის სანაპიროს ხელუხლებელი მონაკვეთის კონსერვაცია და დაცვა.

ასევე, სგშ-ის ანგარიშში მოცემული იქნება ინფორმაცია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ I და II დანართებით გათვალისწინებული არსებული და დაგეგმილი საქმიანობების შესახებ.

აღნიშნულია, რომ გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების თავიდან აცილების, შემცირების ან შერბილების ღონისძიებების აღწერა წარმოდგენილი იქნება გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის და გარემოსდაცვითი ღონისძიებების პროგრამის ფორმატით. აღნიშნული ღონისძიებები შემუშავებული იქნება ზემოქმედებების საპასუხოდ, რომელთა შეფასება ჩაითვლება საშუალოდ ან ძლიერად რანჟირების შედეგად. გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის და ღონისძიებების პროგრამის წარმოდგენილ ფორმებში, მაგალითის სახით, საორიენტაციოდ მოყვანილია რამდენიმე ღონისძიება, რაც სავარაუდოდ, სხვა ღონისძიებებთან ერთად, წარმოდგენილი იქნება სგშ-ის ანგარიშშიც.

დოკუმენტის თანახმად, ალტერნატივების განხილვა მოხდება სამ დონეზე - სტრატეგიული, გეგმარებისა და კონკრეტული საქმიანობების. აღნიშნულია, რომ დარგების ინდიკატორული შეფასება მოხდება მატრიცით. აღნიშნული ალტერნატივები მოცემულია ცხრილების სახით.

დოკუმენტის თანახმად, სკოპინგის ეტაპისთვის იდენტიფიცირებული იქნა რიგი სტრატეგიული დოკუმენტებისა, რომლებთან თანხვედრაც განხილული იქნება სგშ-ის ანგარიშის მომზადების ეტაპზე.

გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის სგშ-ის სკოპინგის განცხადება და თანდართული დოკუმენტაცია განხილვის მიზნით გაეგზავნა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, სსიპ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს, სსიპ საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციას და სსიპ წიაღის ეროვნულ სააგენტოს. საზოგადოების მხრიდან სტრატეგიული დოკუმენტის თაობაზე ან/და სკოპინგის განცხადებაზე წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სამინისტროში წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სგშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი

ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **სგშ-ის ანგარიში** უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 26-ე მუხლით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **სგშ-ის ანგარიშში** წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის განცხადებაში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია;

3. სგშ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს სკოპინგის განცხადებით გათვალისწინებული შესაძლო უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილებისა და კომპენსირებისთვის საჭირო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
4. სგშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სტრატეგიული დოკუმენტისთვის საკვანძო გარემოსდაცვითი საკითხები და სგშ-ის პროცესში შესწავლილი ზემოქმედებები;
5. სგშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს განაშენიანების გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების საანგარიშო პერიოდი, მათ შორის გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის დანართებით გათვალისწინებული იმ საქმიანობების, რომელთა განხორციელებაც იგეგმება სტრატეგიული დოკუმენტის ფარგლებში;
6. სგშ-ის ანგარიშში უნდა იყოს მოცემული გეგმის განხორციელების შემთხვევაში ყველა შესაძლო დაბინძურების შემარბილებელი ღონისძიება.
7. სგშ-ის ანგარიშში უნდა შეფასდეს გეგმის სხვადასხვა სექტორულ და მულტისექტორულ სტრატეგიულ დოკუმენტთან კავშირი;
8. სგშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს საზოგადოების ინფორმირებისა და მონაწილეობის შესახებ ინფორმაცია, თარიღების, განხილული საკითხებისა და სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადების პროცესში მიღებული შენიშვნების გათვალისწინების შესახებ;
9. სგშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია შემოთავაზებული ხედვების განხორციელების შემთხვევაში, მოსახსნელი ნიადაგის ფართობისა და მოცულობის თაობაზე;
10. სგშ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს საპროექტო ტერიტორიებზე ბიომრავალფეროვნების აღწერას, საქმიანობისგან გამოწვეული ზემოქმედების ხარისხს და შესაბამის შემარბილებელ ღონისძიებებს.
11. სგშ ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული პროექტების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერზე და გარემოს სხვა კომპონენტებზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ;
12. სგშ ანგარიშში შესწავლილ უნდა იქნას პლაჟებისა და მათი მკვებავი სისტემების სარეაბილიტაციო ღონისძიებები, რის შემდგომაც გაკეთდება არჩევანი ამ სისტემებთან კონტაქტში მყოფ სხვადასხვა ნაგებობის მშენებლობის მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით, ამისთვის შეფასებულ უნდა იქნას აღნიშნული სანაპიროს პლაჟებისა და წყალქვეშა ფერდის თანამედროვე და ისტორიული (ბუნებრივი) დინამიკა, დადგენილ იქნას არსებული ხარვეზები და მათი აღმოფხვრის გზები.
13. სგშ-ის ანგარიშში ცალკე თავი უნდა დაეთმოს ალტერნატივების მიმოხილვას, მათ ანალიზსა და შეფასებას;
14. სგშ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების მონიტორინგთან დაკავშირებულ ინფორმაციას, სადაც ასევე აისახება გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები;
15. სგშ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს ინფორმაცია ტურიზმის განვითარებისა და ტურისტული ნაკადის ზრდის გათვალისწინებით, გარემოზე ზემოქმედების შესახებ;
16. სგშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების ადგილის და აღნიშნული დოკუმენტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებისათვის შერჩეული ტერიტორიების shp ფაილები;

17. სგშ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას არსებული რეკრეაციული ტერიტორიების შესახებ ან/და მათი განაწილების თაობაზე ერთ სულ მოსახლეზე. ტერიტორიები, რომელთაც შემდგომ მიენიჭებათ შესაბამისი სარეკრეაციო ზონირება.

სგშ-ს ანგარიშის მომზადებისას გასათვალისწინებელია შემდეგი ინფორმაცია:

- ვინაიდან საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ზურმუხტის ქსელის უშუალო სიახლოვეს და ზემოაღნიშნული სკოპინგის განცხადების მიხედვით „დასახლებების და საქმიანობების შემდგომ განვითარებას მნიშვნელოვანი ზემოქმედება შეიძლება ჰქონდეს სანაპიროზე ხმელეთის, ზღვის და მტკნარი წყლის სახეობებზე, ჰაბიტატებზე, ეკოსისტემებზე, დაცულ ტერიტორიებზე“, ყველა კონკრეტული საქმიანობის დაწყებამდე, საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებული იქნება სამინისტროში წარმოადგინოს ე. წ. ზურმუხტის ქსელზე ზეგავლენის შეფასება.
- კოლხეთის რეფუგიუმის ამ უბანში გრიგოლეთი-ყვავილნარის მონაკვეთზე თავმოყრილია კოლხეთის დაბლობისათვის დამახასიათებელი თითქმის ყველა ჰაბიტატი: ცოცხალი პერკოლაციური სფაგნუმისანი ტორფნარები, რელიქტური ტყეები, ბუნებრივი მტკნარწყლიანი ტბორები, სანაპირო დიუნები, ტბები, ჭარბტენიანი მდელოები. გრიგოლეთი უშუალოდ ესაზღვრება კოლხეთის ეროვნული პარკის იმნათის უბანს, სადაც გრიგოლეთის ტორფნარი მდებარეობს. შესაბამისად მნიშვნელოვანია დაგეგმარების პროცესში კოლხეთის დაბლობის წყალ-ჰაობიანი სავარგულების, მიგრირებადი და წყალმცურავი ფრინველებისათვის საბინადრო გარემოს, ბუნებრივ-ეკოლოგიური ჰაბიტატების, სფაგნუმის ტორფნარების, რელიქტური ტყეების, ბუნებრივი ტბებისა და ლაგუნების დაცვის მიზნით გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გათვალისწინება; კოლხეთის წყალ-ჰაობიანი ეკოსისტემებისათვის დამახასიათებელი უნიკალური (პერკოლაციური) ჰიდროლოგიური რეჟიმის შენარჩუნება და დაცვა;
- დოკუმენტით გათვალისწინებული უბნის საკურორტო კომპლექსების განვითარებისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება პლაჟების არსებობას და მათ პარამეტრებს. უბნის ჩრდილოეთი, მალთაყვა, იკვებებოდა მდ. რიონის სამხრეთი ტოტის მიერ წყალდიდობისას გამოტანილი ქვიშით და ეს ქვიშა ვრცელდებოდა მდ. სუფსის შესართავამდე. რიონის შესართავის ნაბადაში გადაადების შემდეგ, პლაჟების ერთადერთი მკვებავი წყარო-საქალაქო არხია. არხის მყარი ჩამონადენი არასტაბილურია და დამოკიდებულია მე-7 კმ-ზე არსებული წყალგამყოფი ნაგებობის გამართულ მუშაობაზე. ნაგებობას უკვე გაუვიდა ექსპლუატაციის ვადა და ავარიულია. გარდა ამისა, შემცირებულია საქალაქო არხის გამტარუნარიანობა, რაც გამოიხატა უბნის ცენტრალურ ნაწილზე (გრიგოლეთი) პლაჟების პარამეტრების შემცირებით. პლაჟების კატასტროფული გარეცხვების მიზეზი, გარდა აღნიშნულისა, გახდა მოსახლეობის მიერ პლაჟებზე და ნაპირგასწვრივ ზვინულებზე თვითნებურად, სხვადასხვა ნაგებობის აშენება. შედეგად ზოგიერთ მონაკვეთზე პლაჟი სრულიად გაქრა და აღდგენილ იქნა მხოლოდ მასალის ხელოვნურად შეტანით. განსახილველი ტერიტორიის სამხრეთ უბანი იყოფა ორ ნაწილად - მდ. სუფსის შესართავის ჩრდილოეთ ნაწილი, რომლის პლაჟებიც ადრე მდ. რიონისა და სუფსის ჩამონადენით იკვებებოდნენ (ახლა

მხოლოდ რიონის ჩამონადენით). სავარაუდოდ, 50-იან წლებში, სუფსაზე ხიდის აშენებამდე, შესართავი მდებარეობდა დაახლოებით 1 კმ-ით უფრო ჩრდილოეთით, სადაც ახლა პატარა ტბაა. ამ შემთხვევაში, მაგნეტიტური ქვიშის დიდი ნაწილით იკვებებოდა გრიგოლეთის პლაჟები (სუფსის შესართავი სუფსის წყალქვეშა კანიონის ჩრდილოეთით მდებარეობდა). ხიდის აშენების შემდეგ მაგნეტიტის დიდი ნაწილი კანიონში ჩაედინება და მხოლოდ მცირე ნაწილი კვებავს ურეკის პლაჟებს. შესაბამისად, პლაჟების და ზღვის კურორტების არსებობას, ადამიანის საქმიანობა უშლის ხელს. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სგშ-ის ანგარიშში განხილულ უნდა იქნას პლაჟების მკვებავ მდინარეთა შესართავებთან ისეთი მშენებლობების აკრძალვის შესაძლებლობები, რომლებიც ხელს უშლიან პლაჟებზე საკვები მასალის მიწოდებას, პლაჟებზე მასალის გადაადგილებას და სხვ. ამასთან, მდ. სუფსის შესართავთან, ჩრდილოეთით, დაგეგმილი ნავმისადგომის განხილვისას შეფასებულ უნდა იქნას გრიგოლეთის პლაჟებზე მაგნეტიტური ქვიშის მიწოდების საკითხები, მათ შორის მიწოდების შესაძლებლობები საინჟინრო ღონისძიებების გამოყენებით (ბუნებრივი პროცესების სიმულაცია, წყალგამყოფით მაგნეტიტური ქვიშის მორიგეობით მიწოდება გრიგოლეთის და ურეკის პლაჟებზე);

- სგშ-ის ანგარიშში მიეთითოს, რომ სანაპირო ზოლის განაშენიანების არეალში, თითოეული საპროექტო შენობა-ნაგებობისათვის, მათი დაფუძნების პირობების დასადგენად, მშენებლობის დაწყებამდე აუცილებელია ჩატარდეს დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური (გეოტექნიკური) კვლევა, რომლის დროსაც განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს დაჭაობებულ უბნებზე და ჯდენად გრუნტებზე.
- „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონის 21-ე მუხლის (სანიტარიული დაცვის ზონები) მე-4 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, პირველ სარტყელში (მკაცრი რეჟიმის ზონა) აკრძალულია „ნებისმიერი მშენებლობა, გარდა წყალსადენის ნაგებობებისა; ნებისმიერი დანიშნულების საცხოვრებელი და ადმინისტრაციული შენობების განთავსება; ინერტული მასალის მოპოვება; მილსადენის გაყვანა (გარდა წყალსადენის ნაგებობების მომსახურებისათვის აუცილებელისა); ჩამდინარე წყლების ჩაშვება, ბანაობა, პირუტყვის მოვება და დარწყულება, რეცხვა, თევზჭერა, მხამქიმიკატების გამოყენება მცენარეთა დაცვის მიზნით“.
- ზღვაში ქარის ელექტროგენერატორების განთავსებასთან დაკავშირებით, სგშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ უნდა იქნეს სავარაუდო განთავსების ტერიტორია, სიმძლავრე და სხვა შესაბამისი ინფორმაცია;
- დოკუმენტით გათვალისწინებული ბიჭვინთის ფიჭვის ხელოვნურად გაშენებული კორომისთვის საბაღე-საპარკო ხელოვნების და ლანდშაფტური არქიტექტურის კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლის სტატუსის მინიჭების საკითხის განხილვის გარდა, განხორციელდეს ტერიტორიის ანალიზი ძეგლის ნიშნის მქონე სხვა ობიექტების გამოსავლენად, რომელთა რიცხვში შესაძლებელია მოექცეს სტაროვერების არამხოლოდ არამატერიალური, არამედ უძრავი ობიექტებიც (მაგ. საცხოვრებელი სახლები), ასევე, ადრეული საბჭოთა პერიოდის ღირებული და სახასიათო შენობები.
- სპორტული ობიექტების/მოედნების პროექტირება განხორციელდეს სამინისტროს სპორტის განვითარების დეპარტამენტთან კონსულტაციით, შემდგომში

სპორტული ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო სტანდარტებთან და სპორტული ტურიზმის თანამედროვე საბაზრო მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით.

- სგმ-ს ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩართული უნდა იქნას შესაბამისი კომპეტენციის სპეციალისტი (ისტორიკოსი/არქეოლოგი), რათა საბოლოო დოკუმენტში სათანადოდ იყოს წარმოდგენილი ინფორმაცია კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებსა და კულტურულ ფასეულობებზე პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების გამოვლენის, შესწავლისა და შედეგების სათანადო აღწერა/შეფასების შესახებ.
- გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების საპროექტო ტერიტორია, წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და სსიპ წიაღის ეროვნულ სააგენტოში არსებული ინფორმაციის საფუძველზე, მოიცავს სასარგებლო წიაღისეულის (მიწისქვეშა მტკნარი წყალი) მოპოვებაზე გაცემულ ლიცენზიებს: N1002524 (მომპოვებელი – შპს „ვილა რეტა“), N1000507 (სს „საქართველოს მილსადენის კომპანია“), N1002260 (შპს „ანდამატი“), N 1004100 (შპს „ემბე“), N 10001629 (ფ/პ ჯუსტან ღურწყაია). გარდა ამისა, წარმოდგენილი ტერიტორია კვეთს სასარგებლო წიაღისეულის სახელმწიფო ბალანსზე რიცხული მალთაყვისა და გრიგოლეთის ტორფის საბადოების კონტურებს.

დასკვნითი ნაწილი:

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ წარმოდგენილი გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის სგმ-ის ანგარიში სავალდებულოა მომზადდეს სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის შესაბამისად.